

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Regulacje prawne zawarte w ustawie
z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Departament Usług Wodnych

Dr inż. Anna Wiśniewska

Ustawa Prawo wodne

jest podstawowym aktem prawa materialnego wprowadzającym przepisy unijne do prawodawstwa krajowego, które reguluje zagadnienia:

- własności zasobów wodnych,
- zarządzanie zasobami wodnymi,
- rodzajów korzystania z zasobów wodnych,
- ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem, w tym warunki wprowadzania ścieków do środowiska,
- zasady ochrony wód wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- ochrony przed powodzią i skutkami suszy,
- utrzymywania wód,
- instrumentów zarządzania zasobami wodnymi.
- uzyskiwania zgód wodnoprawnych.

Korzystanie ze środowiska, w tym środowiska wodnego regulują również ustawy:

- **Prawo ochrony środowiska** - ustala warunki ochrony zasobów środowiska, m. in. poprzez ustalenie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- **o udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie** - określa zasady udostępniania informacji o środowisku, przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko; decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- **Prawo geologiczne i górnicze**, reguluje zagadnienia prac geologicznych, w tym wykonywanie otworów wiertniczych; dokumentacji hydrogeologicznej, wydobywania kopalin ze złóż;
- **o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków** – realizuje usługi wodne w odniesieniu do działalności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych;
- **o utrzymanie czystości i porządku w gminach** - określa zadania gmin m. in. w zakresie budowy i eksploatacji sieci kanalizacji i stacji zlewnych oraz obowiązki właścicieli nieruchomości odnoszące się w szczególności do przydomowych oczyszczalni ścieków lub gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych;

c.d. ustaw regulujących korzystanie ze środowiska :

- **o ochronie przyrody** - wyznacza reguły gospodarowania zasobami przyrody ze szczególnym uwzględnieniem obszarów form ochrony przyrody, obrębów ochronnych oraz obrębów cieków naturalnych – wymóg dokonania zgłoszenia czynności RDOŚ na podstawie art. 118 u.o.o.p.;
- **o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** - określa zasady kształtowania polityki przestrzennej i zasady zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem stref ochronnych ujęć wód oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów przy wałach przeciwpowodziowych, art. 59 wymaga decyzji wzięt na zmianę zagospodarowania terenu;
- **prawo budowlane** – określa warunki do wykonywania obiektów budowlanych, w szczególności konstrukcję obiektu budowlanego.

Zasady ogólne Prawa wodnego

Art. 1. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

Art. 3. Przepisy ustawy stosuje się do wód śródlądowych oraz morskich wód wewnętrznych.

Art. 4. Przepisy ustawy stosuje się do wód morza terytorialnego w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami, ochrony przed zanieczyszczeniem ze źródeł lądowych oraz ochrony przed powodzią, a w pozostałym zakresie – w przypadkach określonych w ustawie.

Art. 7. 1. W zakresie uregulowanym w przepisach ustawy Prawo geologiczne i górnicze przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) poszukiwania i rozpoznawania wód podziemnych;
- 2) solanek, wód leczniczych oraz termalnych;
- 3) wprowadzania do górotworu wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych oraz wykorzystanych wód, o których mowa w pkt 2.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do korzystania z wody zgromadzonej za pomocą urządzeń oraz instalacji technicznych niebędących urządzeniami wodnymi.

Art. 9. 1. Gospodarowanie wodami prowadzi się z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

2. W gospodarowaniu wodami uwzględnia się zasadę wspólnych interesów i wymaga się współdziałania administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności w zakresie pozwalającym uzyskać maksymalne korzyści społeczne.

3. Gospodarowanie wodami opiera się na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniających koszty środowiskowe i koszty zasobowe oraz analizę ekonomiczną.

4. Gospodarowanie wodami prowadzi się w zgodzie z interesem publicznym, nie dopuszczając do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów lądowych zależnych od wód.

Art. 10. Zarządzanie zasobami wodnymi służy zaspokajaniu potrzeb ludności i gospodarki oraz ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami, w szczególności w zakresie:

Art. 14. 1. Organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są:

- minister właściwy do spraw gospodarki wodnej;
- minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej;
- Prezes Wód Polskich;
- dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich;
- dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich;
- kierownik nadzoru wodnego Wód Polskich;
- dyrektor urzędu morskiego;
- wojewoda;
- starosta;
- wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

2. Do postępowania przed organami, o których mowa w ust. 1 pkt 3–6, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 211. 1. Wody stanowią własność Skarbu Państwa, innych osób prawnych albo osób fizycznych.

2. Wody morza terytorialnego, morskie wody wewnętrzne, śródlądowe wody płynące oraz wody podziemne stanowią własność Skarbu Państwa.

3. Wody stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego są wodami publicznymi.

4. Śródlądowe wody płynące będące wodami publicznymi nie podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Art. 212. 1. Prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa wykonują:

1) Wody Polskie - w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych;

2) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej - w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych;

Art. 216. 1. Grunty pokryte śródlądowymi wodami płynącymi, wodami morza terytorialnego oraz morskimi wodami wewnętrznymi stanowią własność właściciela tych wód.

2. Grunty, o których mowa w ust. 1, nie podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Art. 16. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

16) gruntach pokrytych wodami - rozumie się przez to grunty tworzące dna i brzegi cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych **w granicach linii brzegu**, a także grunty wchodzące w skład sztucznych zbiorników wodnych, stopni wodnych oraz jezior podpiętrzonych, będące gruntami pokrytymi wodami powierzchniowymi przed wykonaniem urządzeń piętrzących;

Art. 220. 1. Linię brzegu dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych stanowi krawędź brzegu lub linia stałego porostu traw albo linia, którą ustala się według średniego stanu wody z okresu co najmniej ostatnich 10 lat.

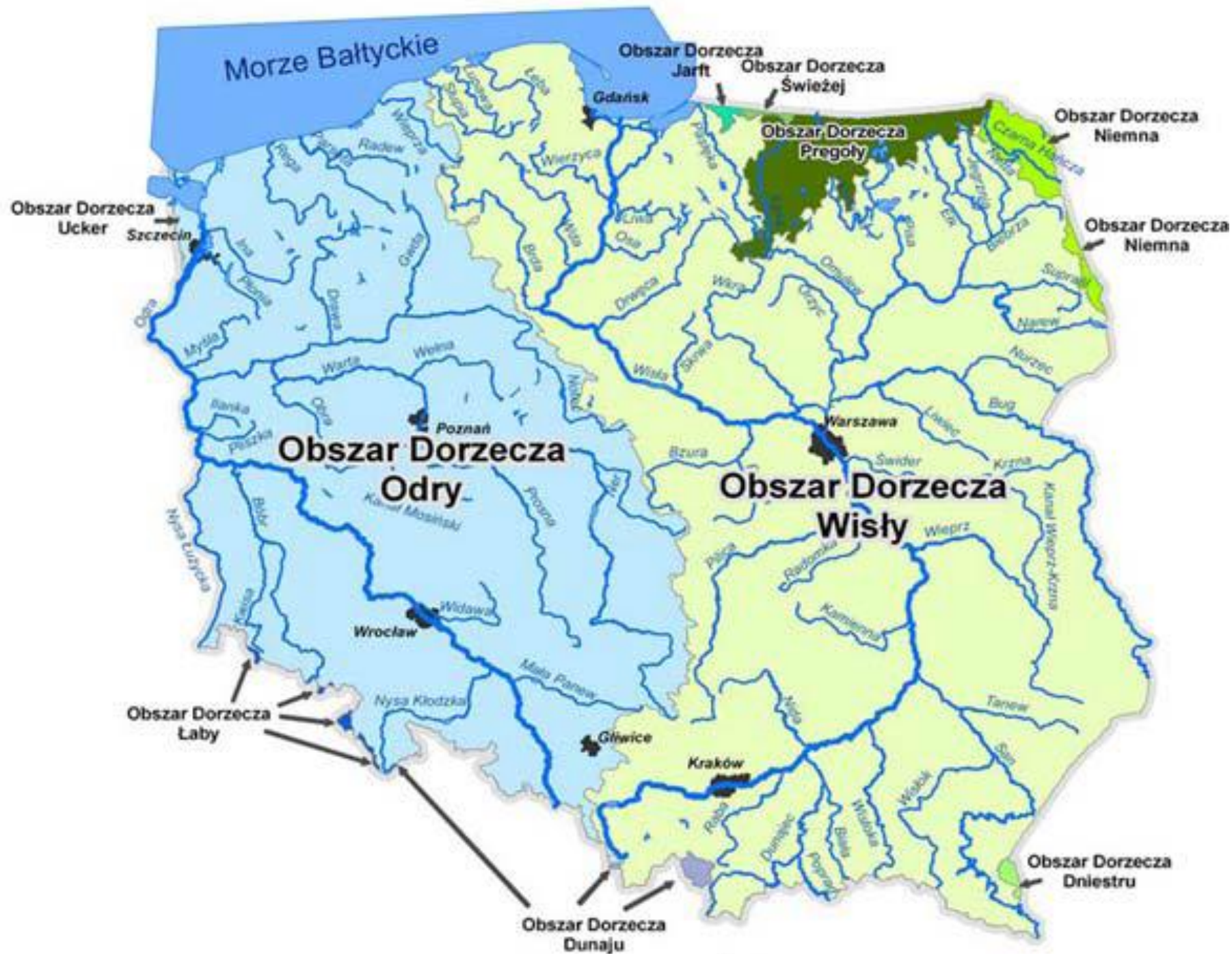
5. Linię brzegu ustala, w drodze decyzji, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej - dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych o ciągłym albo okresowym naturalnym odpływie wód powierzchniowych.

Art. 217.1. Prawo do zbywania gruntów pod śródlądowymi wodami stojącymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa przysługuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

4. Zbycie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić z inicjatywy ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej albo na wniosek właściwego starosty.

5. Grunty, o których mowa w ust. 1, są zbywane w drodze przetargu ustnego albo pisemnego. O formie przetargu decyduje minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

13. Skarbowi Państwa przysługuje prawo pierwokupu w przypadku sprzedaży nieruchomości obejmującej grunt pod śródlądowymi wodami stojącymi. Prawo pierwokupu wykonuje starosta w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

Cele ochrony wód i cele środowiskowe

Art. 50. Wody, jako integralna część środowiska oraz siedlisko dla organizmów, podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność.

Art. 54. 1. Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem obejmuje łącznie:

1) ograniczanie emisji do wód ze źródeł zanieczyszczeń punktowych przy zastosowaniu dopuszczalnych wartości emisji rozumianych jako masa, stężenie lub poziom emisji energii lub substancji określonych w rozporządzeniu MG MiŻŚ z 12.07.2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych, wynikających z najlepszych dostępnych technik, które nie powinny być przekraczane w określonym w nich czasie;

2) ograniczanie emisji do wód ze źródeł zanieczyszczeń obszarowych z uwzględnieniem najlepszych dostępnych praktyk w zakresie ochrony środowiska, o których mowa w szczególności w przepisach niniejszej ustawy, a także w przepisach ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zasady ochrony wód

Art. 75. Zakazuje się wprowadzania ścieków:

- 1) bezpośrednio do wód podziemnych;
- 2) do wód powierzchniowych, jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami wynikającymi z form ochrony przyrody, stref ochronnych ujęć wody ...; obszarów ochronnych zbiorników wód ...; w obrębie kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, plaż oraz w odległości mniejszej niż 1 km od ich granic; do wód stojących; do jezior, cieków naturalnych oraz kanałów będących dopływami jezior, jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż 24 godziny;
- 3) do ziemi zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska; jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami wynikającymi z istniejących form ochrony przyrody; stref ochronnych ujęć wody ...; obszarów ochronnych zbiorników wód...; jeżeli stopień oczyszczania ścieków lub miąższość utworów skalnych nad zwierciadłem wód podziemnych nie stanowi zabezpieczenia tych wód przed zanieczyszczeniem; w pasie technicznym; w odległości mniejszej niż 1 kilometr od granic kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz plaż publicznych nad wodami.

Art. 16

61) ściekach – rozumie się przez to wprowadzane do wód lub do ziemi:

- a) wody zużyte na cele bytowe lub gospodarcze,
- b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach działu III rozdziału 4 oraz w przepisach ustawy nawozach i nawożeniu,
- c) wody odciekowe ze składowisk odpadów oraz obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych,
- d) wody pochodzące z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni,
- e) wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych,
- f) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym, o ile ilość i rodzaj substancji zawartych w tych wodach przekracza wartości ustalone w warunkach wprowadzania ścieków do wód określonych w pozwoleniu wodnoprawnym,
- g) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb albo innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej, o ile produkcja tych ryb lub organizmów rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb albo tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego przekracza 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu;

Art. 16. Ilekcrc w ustawie jest mowa o:

33) obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – rozumie się przez to obszary, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi;

34) obszarach szczególnego zagrożenia powodzią – rozumie się przez to:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny;

Art. 77. c.d.

3. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, **właściwy organ Wód Polskich (dyrektor RZGW) może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu,** o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

4. Do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 3, dołącza się charakterystykę planowanych działań i ich wpływu na jakość wód w przypadku wystąpienia powodzi wraz z ich podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót, mapę sytuacyjno-wysokościową pochodzącą z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kopię tej mapy potwierdzoną przez wnioskodawcę za zgodność z oryginałem albo inną mapę sytuacyjno-wysokościową, z naniesionym schematem planowanych obiektów lub robót oraz opis instalacji i urządzeń służących do gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania.

9. Organ Wód Polskich właściwy do wydania decyzji, o której mowa w ust. 3, jest obowiązany, za zgodą strony, na rzecz której decyzja została wydana, do przeniesienia, w drodze decyzji, praw i obowiązków wynikających z tej decyzji na rzecz innego podmiotu, jeżeli przyjmuje on wszystkie warunki zawarte w tej decyzji.

13. Decyzja, o której mowa w ust. 3, wygasa, jeżeli w terminie 3 lat od dnia, w którym stała się ostateczna, nie uzyskano wymaganej zgody wodnoprawnej.

Korzystanie z wód i usługi wodne.

Art. 29. Korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie, w szczególności nie może naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, powodować marnotrawstwa wody lub marnotrawstwa energii wody, a także nie może wyrządzać szkód.

Art. 30. Wody podziemne wykorzystuje się przede wszystkim do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Art. 31. 1. Dopuszcza się korzystanie z każdej wody w rozmiarze i w czasie wynikających z konieczności:

- 1) zwalczania poważnych awarii, klęsk żywiołowych,;
- 2) zapobieżenia poważnemu i nagłemu niebezpieczeństwu grożącemu życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu znacznej wartości,

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie uprawniają do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganej zgody wodnoprawnej.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz w czasie suszy lub niskiego stanu wód nie ponosi się opłaty podwyższonej.

Ustawa wyróżnia następujące rodzaje korzystania z wód:

powszechne korzystanie z wód;

zwykłe korzystanie z wód;

szczególne korzystanie z wód;

usługi wodne;

Art. 32. 1. Każdemu przysługuje prawo do **powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych oraz z wód morza terytorialnego**, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Powszechne korzystanie z wód służy do zaspokajania potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, amatorskiego połowu ryb.

3. Rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, powszechne korzystanie z wód powierzchniowych innych niż wymienione w ust. 1, służące zaspokajaniu wyłącznie potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego i ustalić dopuszczalny zakres tego korzystania.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, właścicielowi wód przysługuje z budżetu gminy odszkodowanie na warunkach określonych w art. 469.

Art. 33. 1. Właścicielowi gruntu przysługuje prawo do **zwykłego korzystania z wód** stanowiących **jego własność** oraz z wód podziemnych znajdujących się **w jego gruncie**.

2. Prawo do zwykłego korzystania z wód nie uprawnia do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganej zgody wodnoprawnej.

3. Zwykłe korzystanie z wód służy zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego lub własnego gospodarstwa rolnego.

4. Zwykłe korzystanie z wód obejmuje:

- 1) pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m^3 na dobę; (1825 m^3)
- 2) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m^3 na dobę.

Art. 214. Śródlądowe wody stojące, woda w rowie oraz woda w stawie, który nie jest napełniany w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi lub wodami gruntowymi, znajdujące się w granicach nieruchomości gruntowej stanowią **własność właściciela** tej nieruchomości.

Art. 234. 1. Właściciel gruntu, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, nie może:

- 1) zmieniać kierunku i natężenia odpływu znajdujących się na jego gruncie wód opadowych lub roztopowych ani kierunku odpływu wód ze źródeł – ze szkodą dla gruntów sąsiednich;
- 2) odprowadzać wód oraz wprowadzać ścieków na grunty sąsiednie.

2. Na właścicielu gruntu ciąży obowiązek usunięcia przeszkód oraz zmian w odpływie wody, powstałych na jego gruncie na skutek przypadku lub działania osób trzecich, ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

3. Jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, z urzędu lub na wniosek, w drodze decyzji, nakazuje właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, ustalając termin wykonania tych czynności.

5. Postępowania w sprawie decyzji, o której mowa w ust. 3, nie wszczyna się, jeżeli upłynęło 5 lat od dnia, w którym właściciel gruntu sąsiedniego dowiedział się o szkodliwym oddziaływaniu na jego grunt.

Art. 235. 1. Właściciele gruntów mogą, w drodze pisemnej ugody, ustalić zmiany stanu wody na gruntach, jeżeli zmiany te nie wpłyną szkodliwie na inne nieruchomości lub na gospodarkę wodną. Uгода nie może dotyczyć wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

ZGODA WODNOPRAWNA

Art. 388. 1. Zgoda wodnoprawna jest udzielana przez:

- 1) wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- 2) przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego;
- 3) wydanie oceny wodnoprawnej;
- 4) wydanie decyzji, o których mowa w art. 77 ust. 3 i 8 oraz w art. 176 ust. 4.

2. Wydanie pozwolenia wodnoprawnego o którym mowa w art. 389 pkt 6-10 oraz art. 390 ust. 1 pkt 1 następuje przed uzyskaniem:

- 1) decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych;

.....

3. Wydanie pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w art. 389 pkt 6-10 oraz w art. 390 ust. 1 pkt 1, lub przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części

Art. 389. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na:

- 1) usługi wodne;
- 2) szczególne korzystanie z wód;
- 3) długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej;
- 4) rekultywację wód powierzchniowych lub wód podziemnych;
- 5) wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów;
- 6) wykonanie urządzeń wodnych;
- 7) regulację wód, zabudowę potoków górskich oraz kształtowanie nowych koryt cieków naturalnych;
- 8) zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wód;
- 9) prowadzenie przez wody powierzchniowe płynące w granicach linii brzegu oraz przez wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, przewodów w rurociągach osłonowych lub przepustów;
- 10) prowadzenie przez śródlądowe drogi wodne oraz przez wały przeciwpowodziowe napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych.

Art. 35. 1. Usługi wodne polegają na zapewnieniu gospodarstwu domowemu, podmiotom publicznym oraz podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą możliwości korzystania z wód w zakresie wykraczającym poza zakres powszechnego korzystania z wód, zwykłego korzystania z wód oraz szczególnego korzystania z wód.

3. Usługi wodne obejmują:

- 1)** pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych;
- 2)** piętrzenie, magazynowanie lub retencjonowanie wód podziemnych i wód powierzchniowych oraz korzystanie z tych wód;
- 3)** uzdatnianie wód podziemnych i powierzchniowych oraz ich dystrybucję;
- 4)** odbiór i oczyszczanie ścieków;
- 5)** wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych;
- 6)** korzystanie z wód do celów energetyki, w tym energetyki wodnej;
- 7)** odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych – wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast;
- 8)** trwałe odwadnianie gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych, a także odprowadzanie do wód – wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast;
- 9)** odprowadzanie do wód lub do ziemi wód pobranych i niewykorzystanych.

Art. 36. 1. Podmiot korzystający z usług wodnych dokonujący poboru wód powierzchniowych lub podziemnych w ramach usług wodnych jest obowiązany do stosowania przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar ilości pobranych wód.

2. Podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi w ramach usług wodnych jest obowiązany do stosowania przyrządów pomiarowych lub systemów pomiarowych umożliwiających pomiar ilości i temperatury wprowadzonych ścieków, jeżeli wprowadza do wód lub do ziemi ścieki w ilości średniej dobowej powyżej 0,01 m³/s.

3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1 i 2, nie obejmują właścicieli gruntów, którym przysługuje prawo do zwykłego korzystania z wód, o którym mowa w art. 33.

Art. 552. 1. Wymóg stosowania przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar ilości pobranej wody oraz ilości ścieków wprowadzonych do wód lub do ziemi, o którym mowa w art. 36 stosuje się od dnia 31 grudnia ~~2020 r.~~ 2026 r.

2. Ustalenie wysokości opłaty za usługi wodne w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2026 r. następuje na podstawie: celu i zakresu określonego w pozwoleniu, pomiarów dokonywanych przez organy w ramach kontroli

2a. Ustalenie wysokości opłaty następuje również na podstawieoświadczeń podmiotów....za poszczególne kwartały.

2b – 2k, 2o, zawierają szczegółowe informacje

Art. 34. Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie z wód wykraczające poza powszechne korzystanie z wód oraz zwykłe korzystanie z wód, obejmujące:

- 1) odwadnianie gruntów i upraw;
- 2) użytkowanie wody znajdującej się w stawach i rowach;
- 3) wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego;
- 4) wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej;
- 5) rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;
- 6) wykorzystywanie wód do celów żeglugi oraz spławu;
- 7) przerzuty wód oraz sztuczne zasilanie wód podziemnych;
- 8) wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;

Art. 34. c.d.

- 10) chów ryb w sadzach;
- 11) zapewnienie wody dla funkcjonowania urządzeń umożliwiających migrację ryb;
- 12) korzystanie z wód do nawadnianie gruntów lub upraw, a także na potrzeby działalności rolniczej, w rozumieniu ustawy o podatku rolnym w ilości większej niż średniorocznie 5 m³ na dobę;
- 13) korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej, innej niż działalność rolnicza;
- 14) rolnicze wykorzystanie ścieków, jeżeli ich łączna ilość jest większa niż 5 m³ na dobę;
- 15) chów lub hodowla ryb oraz innych organizmów wodnych w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, przeznaczonych na te cele;
- ~~16) organizacja wypoczynku lub sportów wodnych w ramach działalności gospodarczej.~~

Art. 16. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

65) urządzeniach wodnych – rozumie się przez to **urządzenia lub budowle służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów**, w tym:

- a) urządzenia lub budowle piętrzące, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy,
- b) sztuczne zbiorniki wodne usytuowane na wodach płynących oraz obiekty związane z tymi zbiornikami lub stopniami,
- c) stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo rekreacji,
- d) obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych,
- e) obiekty energetyki wodnej,
- f) wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych oraz wyloty służące do wprowadzania wody
- g) stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych,
- h) urządzenia służące do chowu ryb lub innych organizmów wodnych w wodach powierzchniowych,
- i) mury oporowe, bulwary, nabrzeża, mola, pomosty i przystanie,
- j) stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych;

Art. 16.

2) budowlach piętrzących – rozumie się przez to budowle umożliwiające stałe lub okresowe piętrzenie wód powierzchniowych ponad przyległy teren lub naturalny poziom zwierciadła wód;

5) ciekach naturalnych – rozumie się przez to rzeki, strugi, strumienie i potoki oraz inne wody płynące w sposób ciągły lub okresowy naturalnymi lub uregulowanymi korytami;

21) kanałach – rozumie się przez to sztuczne koryta prowadzące **wody** w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna co najmniej 1,5 m przy ich ujściu lub ujęciu;

47) rowach – rozumie się przez to sztuczne koryta prowadzące **wode** w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna mniejszej niż 1,5 m przy ujściu;

73) zakładach – rozumie się przez to podmioty korzystające z wód w ramach usług wodnych, wykonujące urządzenia wodne lub wykonujące inne działania wymagające zgody wodnoprawnej;

Art. 17. 1. Przepisy ustawy dotyczące:

3) urządzeń wodnych – stosuje się odpowiednio do:

- a) urządzeń melioracji wodnych niezaliczonych do urządzeń wodnych,
 - b) obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz przez wały przeciwpowodziowe,
 - c) robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i stanu wód podziemnych poza granicami nieruchomości gruntowej, na której są prowadzone te roboty;
- 4) wykonania urządzeń wodnych – stosuje się odpowiednio do odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, rozbiórki lub likwidacji tych urządzeń, z wyłączeniem robót związanych z utrzymywaniem urządzeń wodnych w celu zachowania ich funkcji.

Art. 390. 1. Pozwolenie wodnoprawne jest wymagane również na:

1) lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:

- a) nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- b) nowych obiektów budowlanych;

2) gromadzenie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ścieków, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie na tych obszarach przetwarzania odpadów, w tym ich składowania, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 77 ust. 3.

2. W pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, określa się wymagania dla obiektów budowlanych lokalizowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

3. Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do ziemi ścieków i wód innych niż wymienione w art. 76 ust. 1 pkt 1 (*wody opadowe i z przelewów burzowych 1 km od granicy kąpielisk*) może być udzielone, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 76 ust. 2.

Art. 394. 1. Zgłoszenia wodnoprawnego wymaga:

- 1) wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m, stanowiącej sumę długości jego poszczególnych elementów;
- 2) postój na wodach płynących statków przeznaczonych na cele mieszkaniowe lub usługowe;
- 3) prowadzenie przez wody inne niż śródlądowe drogi wodne napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych;
- 4) wykonanie kąpieliska lub wyznaczenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli, w tym na obszarze morza terytorialnego;
- 5) trwałe odwadnianie wykopów budowlanych;
- 6) prowadzenie robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany stanu wód podziemnych;
- 7) wykonanie urządzeń odwadniających obiekty budowlane, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem;
- 8) odprowadzanie wód z wykopów budowlanych lub z próbnych pompowań otworów hydrogeologicznych;
- 9) wykonanie stawów, które nie są napełniane w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi lub wodami gruntowymi, o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² i głębokości nieprzekraczającej **3** m od naturalnej powierzchni terenu, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na wykonanie stawu;

Art. 394. c.d.

10) przebudowa rowu polegająca na wykonaniu przepustu lub innego przekroju zamkniętego na długości nie większej niż 10 m;

11) przebudowa lub odbudowa urządzeń odwadniających zlokalizowanych w pasie drogowym dróg publicznych, obszarze kolejowym, na lotniskach lub lądowiskach;

12) wydobywanie kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów z wód w związku z utrzymywaniem wód, śródlądowych dróg wodnych oraz remontem urządzeń wodnych, wykonywane w ramach obowiązków właściciela wód.

13) wykonywanie urządzeń wodnych służących do wprowadzania do ziemi ścieków oczyszczonych w przydomowej oczyszczalni ścieków na potrzeby zwykłego korzystania z wód) . *(wnioski o uzyskanie pozwolenia złożone przed 8 sierpnia 2022 r. uznaje się za zgłoszenia wodnoprawne).*

2. Jeżeli realizacja dwóch lub więcej przedsięwzięć skutkuje przekroczeniem parametrów określonych dla tych przedsięwzięć, organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych orzeka, w drodze decyzji, o obowiązku uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

3. Dokonując zgłoszenia bierze się pod uwagę parametry skumulowane z innymi planowanymi, realizowanymi oraz zrealizowanymi przedsięwzięciami.

4. Jeżeli przedsięwzięcie obejmuje działania wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenia wodnoprawnego, wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenie wodnoprawne rozpatruje się w ramach jednego postępowania zakończonego wydaniem pozwolenia wodnoprawnego.

Art. 395a. 1. Przed wykonaniem robót, czynności lub urządzeń wodnych, o których mowa w art. 395 pkt 15 i 16, jest wymagane dokonanie powiadomienia:

1) właściwego organu Wód Polskich - w przypadku robót, czynności lub urządzeń wodnych wykonywanych przez podmioty inne niż Wody Polskie;

2) ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej - w przypadku robót, czynności lub urządzeń wodnych wykonywanych przez Wody Polskie.

2. Powiadomienie zawiera:

1) oznaczenie zakładu dokonującego powiadomienia z podaniem jego siedziby i adresu;

2) określenie:

a) celu planowanych do wykonania robót, czynności lub urządzeń wodnych,

b) stanu prawnego nieruchomości, na której jest planowane wykonanie robót, czynności lub urządzeń wodnych

c) w sposób opisowy zakresu planowanych do wykonania robót, czynności lub urządzeń wodnych, podstawowych parametrów charakteryzujących te roboty, czynności lub urządzenia wodne oraz warunków ich wykonania,

d) lokalizacji robót, czynności lub urządzeń wodnych, które są planowane do wykonania, z podaniem nazwy lub numeru obrębu ewidencyjnego wraz z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz ich współrzędnymi,

e) planowanego terminu rozpoczęcia robót lub czynności.

Art. 395a. c.d.

3. Do powiadomienia dołącza się pisemne zgody właścicieli gruntów, na które będą oddziaływać planowane roboty, czynności lub urządzenia wodne, jeżeli uzyskanie tych zgód jest wymagane.

4. Jeżeli powiadomienie nie zawiera elementów, o których mowa w ust. 2, odpowiednio właściwy organ Wód Polskich albo minister właściwy do spraw gospodarki wodnej wzywa zakład do uzupełnienia braków w powiadomieniu w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania, wskazując elementy powiadomienia wymagające uzupełnienia, a także skutki braku uzupełnienia powiadomienia.

5. Brak uzupełnienia powiadomienia w sposób określony w wezwaniu, o którym mowa w ust. 4, w terminie wyznaczonym w tym wezwaniu powoduje uznanie powiadomienia za niedokonane.

Art. 476. 1. Kto bez wymaganej **zgody wodnoprawnej** albo z przekroczeniem warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym korzysta z wód lub wykonuje urządzenia wodne albo inne czynności wymagające pozwolenia wodnoprawnego

– podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto nie wykonuje obowiązków określonych w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie lub cofnięcie pozwolenia wodnoprawnego.

Art. 397. 1. Organem właściwym w sprawie zgód wodnoprawnych są właściwe organy Wód Polskich.

2. Organem właściwym w sprawie zgód wodnoprawnych jest minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, jeżeli wnioskodawcą są Wody Polskie.

3. Organem właściwym w rozumieniu przepisów K.p.a. w sprawie zgód wodnoprawnych jest:

1) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich w sprawach:

a) pozwoleń wodnoprawnych,

– jeżeli szczególne korzystanie z wód, korzystanie z usług wodnych, wykonywanie urządzeń wodnych lub eksploatacja instalacji lub urządzeń wodnych są związane z przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,

– na wykonanie budowli przeciwpowodziowych,

– na przerzuty wody i wykonanie niezbędnych do tego urządzeń wodnych,

– na wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów,

– na działania związane z rekultywacją wód powierzchniowych lub wód podziemnych,

Art. 397. 3. 1) c.d.

- na wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także na wycinanie roślin z wód lub brzegu,

- na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska,

- jeżeli szczególne korzystanie z wód, korzystanie z usług wodnych lub wykonywanie urządzeń wodnych odbywa się w całości lub w części na terenach zamkniętych,

b) ocen wodnoprawnych, w zakresie j.w.;

c) pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 389 i w art. 390 ust. 1, wymaganych dla przedsięwzięcia mogąco znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli jest organem właściwym w sprawie jednego z pozwoleń,

d) pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 389, jeżeli dotyczą korzystania z wód i wykonywania urządzeń wodnych w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na śródlądowych wodach płynących, będących przedsięwzięciem mogącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,

e) decyzji, o których mowa w art. 77 ust. 3 i 8 oraz w art. 176 ust. 4;

Art. 397. 3. c.d.

2) dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich w sprawach:

a) pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 1, niewymienionych w pkt 1 lit. a, c i d;

b) ocen wodnoprawnych, w zakresie niezastrzeżonym dla dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej;

3) kierownik nadzoru wodnego Wód Polskich w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych.

4. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych jest właściwy w sprawach stwierdzenia wygaśnięcia, cofnięcia lub ograniczenia tych pozwoleń.

6. Wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego, oceny wodnoprawnej, decyzji, o których mowa w art. 77 ust. 3 i 8 oraz w art. 176 ust. 4, a także zgłoszenie wodnoprawne składa się w siedzibie nadzoru wodnego właściwego miejscowo albo najbliższego dla zamierzonego korzystania z usług wodnych lub wykonywania urządzeń wodnych, lub innej działalności wymagającej zgody wodnoprawnej.

Art. 407. 1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na wniosek.

2. Do wniosku dołącza się:

1) operat wodnoprawny z oznaczeniem daty jego wykonania, zwany dalej „operatem”, wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych;

2) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jest wymagana;

2a) w przypadku przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa – załącznik graficzny

3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku – decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli są wymagane;

4) ocenę wodnoprawną, jeżeli jest wymagana.

5) wypisy z rejestru gruntów lub uproszczone wypisy z rejestru gruntów dla nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych

Art. 407. c.d.

3. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód powierzchniowych budowlą piętrzącą o wysokości piętrzenia powyżej 1 m oraz wyposażoną w urządzenia umożliwiające regulowanie przepływu lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów dołącza się **projekt instrukcji gospodarowania wodą** zawierający opis sposobu gospodarowania wodą i zaspokojenia potrzeb wszystkich użytkowników odnoszących korzyści z urządzeń wodnych, których dotyczy instrukcja, w ilości egzemplarzy uwzględniającej właściciela wody oraz liczbę zakładów korzystających z wód, których dotyczy instrukcja gospodarowania wodą.

4. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych oraz na odwodnienie zakładu górniczego lub obiektu budowlanego dołącza się **dokumentację hydrogeologiczną**, jeżeli jest wymagana.

5. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, dołącza się **zgode właściciela tych urządzeń**.

Art. 398. 1. Za udzielenie zgód wodnoprawnych ponosi się opłatę (rewaloryzowaną co roku).

2. Za przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego opłata wynosi 87 zł.

3. Za wydanie pozwolenia wodnoprawnego opłata wynosi 217 zł.

4. Jeżeli w jednej decyzji wydano co najmniej dwa pozwolenia wodnoprawne, które nie są tożsame rodzajowo, opłatę, o której mowa w ust. 3, mnoży się przez liczbę tych pozwoleń wodnoprawnych, przy czym maksymalna wysokość opłaty nie może przekroczyć 4340 zł.

5. Za wydanie oceny wodnoprawnej opłata wynosi 868 zł.

6. Opłatę, o której mowa w ust. 3, ponosi się także za wydanie decyzji, o której mowa w art. 414 ust. 7 (*przedłużenie czasu*).

7. Jeżeli opłata za zgodę wodnoprawną nie pokrywa rzeczywistych kosztów postępowania, przepisy art. 264 oraz art. 265 K.p.a. stosuje się odpowiednio.

8. Opłaty, o których mowa w ust. 2–5, wnosi się na rachunek bankowy Wód Polskich.

9. Poświadczenie wniesienia opłaty za zgodę wodnoprawną dołącza się do:

1) zgłoszenia wodnoprawnego;

2) wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;

3) wniosku o wydanie oceny wodnoprawnej.

Art. 408. Operat sporządza się pisemnie w formie opisowej i graficznej, a także na elektronicznych nośnikach danych jako dokument tekstowy, zaś część graficzną operatu w postaci plików typu rastrowego (PDF) lub plików w formacie wektorowych danych przestrzennych, odwzorowanych w jednym z obowiązujących układów współrzędnych geodezyjnych.

Art. 409.1. Część opisowa operatu, w dostosowaniu do rodzaju działalności, której dotyczy pozwolenie wodnoprawne, zawiera:

1) oznaczenie zakładu ubiegającego się o wydanie pozwolenia, jego siedziby i adresu;

2) wyszczególnienie:

- a) celu i zakresu zamierzonego korzystania z wód,
- b) celu i rodzaju planowanych do wykonania urządzeń wodnych lub robót,
- c) rodzaju urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych,
- d) rodzaju i zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych,
- e) stanu prawnego nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków,
- f) obowiązków ubiegającego się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego w stosunku do osób trzecich;

Art. 409. c.d.

3) opis urządzenia wodnego, w tym podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie i warunki jego wykonania oraz jego lokalizację za pomocą informacji o nazwie lub numerze obrębu ewidencyjnego z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz współrzędne;

4) charakterystykę wód objętych pozwoleniem wodnoprawnym;

5) charakterystykę odbiornika ścieków lub wód opadowych lub roztopowych objętego pozwoleniem wodnoprawnym;

6) ustalenia wynikające z: planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, planu zarządzania ryzykiem powodziowym, planu przeciwdziałania skutkom suszy, programu ochrony wód morskich, krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, planu lub programu rozwoju śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym;

7) określenie wpływu planowanych do wykonania urządzeń wodnych lub korzystania z wód na wody powierzchniowe oraz wody podziemne, w szczególności na stan tych wód i realizację celów środowiskowych dla nich określonych;

8) **wielkość przepływu nienaruszalnego, sposób jego obliczania oraz odczytywania jego wartości w miejscu korzystania z wód;**

9) wielkość średniego niskiego przepływu z wielolecia (SNQ) lub zasobu wód podziemnych.

Art. 409. c.d.

2. Część graficzna operatu zawiera:

1) **plan urządzeń wodnych i zasięg oddziaływania zamierzonego korzystania** z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, wraz z ich powierzchnią, naniesiony na mapę sytuacyjno-wysokościową terenu, z oznaczeniem nieruchomości;

2) zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń wodnych oraz koryt wód płynących w zasięgu oddziaływania tych urządzeń;

3) schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych;

4) schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych.

3. Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne na pobór wód, oprócz danych, o których mowa w ust. 1 i 2, zawiera:

4. Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych, oprócz danych, o których mowa w ust. 1 i 2, zawiera:

5. Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne **na rolnicze wykorzystanie ścieków**, oprócz danych, o których mowa w ust. 1 i 2, zawiera określenie:

1) ilości, stanu i składu ścieków;

2) rocznych wielkości dawek polewowych i terminów ich stosowania;

3) numerów i powierzchni nawożonych działek oraz charakterystyki gruntów przeznaczonych do rolniczego wykorzystania ścieków.

Art. 409a. Instrukcję gospodarowania wodą zatwierdza się w pozwoleniu wodnoprawnym na korzystanie z wód i doręcza się wszystkim zakładom, których dotyczy ta instrukcja oraz właścicielowi wód.

Art. 401. 1. Stroną postępowania w sprawach dotyczących pozwoleń wodnoprawnych jest wnioskodawca oraz podmioty, na które będzie oddziaływać zamierzone korzystanie z wód, lub podmioty znajdujące się w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

3. Jeżeli liczba stron w postępowaniu w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego przekracza 10, do stron innych niż wnioskodawca stosuje się art. 49 K.p.a.

4. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego doręcza się wnioskodawcy na adres wskazany we wniosku oraz zawiadamia się pozostałe strony w drodze obwieszczeń, odpowiednio w urzędzie zapewniającym obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej albo siedzibie właściwej jednostki organizacyjnej Wód Polskich, a także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych urzędów starostwa powiatowego i urzędów gmin, właściwych ze względu na zakres korzystania z wód.

5. Adres zamieszkania albo siedziby stron innych niż wnioskodawca ustala się na podstawie ewidencji gruntów i budynków.

6. Doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków uważa się za dokonane.

Art. 401. c.d.

7. W przypadku gdy w dniu wszczęcia postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego, ewidencja gruntów i budynków nie zawiera danych umożliwiających ustalenie stron postępowania lub w przypadku gdy dane te stały się nieaktualne na skutek śmierci jednej ze stron tego postępowania, nie stosuje się przepisów art. 97 § 1 pkt 1 i 4 K.p.a.

8. Nieuregulowany stan prawny nieruchomości, o których mowa w art. 409 ust. 1 pkt 2 lit. e, lub brak danych w ewidencji gruntów i budynków pozwalających na ustalenie właściciela nieruchomości nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego, wydania i doręczenia decyzji wydawanych w tych sprawach oraz zawiadomień o ich wydaniu. Do zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego, innych czynności organu lub o wydaniu decyzji w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego stosuje się przepisu art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeksa postępowania administracyjnego.

9. Przez nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym rozumie się nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym w rozumieniu art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Art. 402. 1. W postępowaniach dotyczących zgód wodnoprawnych nie stosuje się przepisów art. 31 K.p.a.

2. Do postępowania dotyczącego pozwolenia wodnoprawnego, poprzedzonego decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, stosuje się przepisy art. 86f ust. 6, art. 86g oraz art. 86h ustawy o.o.ś. *(zawiesza się postępowanie jeżeli decyzja środowiskowa została wstrzymana, organizacja ekologiczna może wnieść odwołanie lub skargę do sądu od ustaleń odbiegających od decyzji środowiskowej)*

Art. 402a. Do pozwolenia wodnoprawnego, poprzedzonego decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, stosuje się przepisy art. 72 ust. 6 i 6a ustawy o.o.ś. *(podanie do publicznej wiadomości informacji o wydanej decyzji środowiskowej, o możliwości zapoznania się z jej treścią i dokumentacją sprawy, udostępnienie dokumentów sprawy)*

Art. 403. 1. W pozwoleniu wodnoprawnym ustala się **cel** projektowanych do wykonania urządzeń wodnych i innych robót, **cel** i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnienia oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, w szczególności:

- 1) obowiązki wobec innych zakładów posiadających pozwolenie wodnoprawne lub uprawnionych do rybactwa, narażonych na szkody w związku z wykonywaniem tego pozwolenia wodnoprawnego;
- 2) obowiązek wykonania urządzeń zapobiegających szkodom lub zmniejszających negatywne skutki wykonywania tego pozwolenia wodnoprawnego;
- 3) niezbędne przedsięwzięcia ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko.

Art. 403. c.d.

2. W dostosowaniu do rodzaju działalności, której dotyczy pozwolenie wodnoprawne, w pozwoleniu wodnoprawnym ustala się w szczególności:

- 1) ilość pobieranej wody, w tym maksymalną ilość m^3/s , średnią ilość $\text{m}^3/\text{dobę}$, maksymalną ilość m^3/h oraz dopuszczalną ilość m^3/rok ;
- 2) ilość wód opadowych lub roztopowych, odprowadzanych do wód lub do ziemi, w tym maksymalną ilość m^3/s i średnią ilość m^3/rok , oraz powierzchnię rzeczywistą i zredukowaną zlewni odwadnianej przez każdy wylot;
- 3) ilość ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych, w tym maksymalną ilość m^3/s , średnią ilość $\text{m}^3/\text{dobę}$ oraz dopuszczalną ilość m^3/rok , oraz stan i skład wprowadzanych ścieków albo minimalny procent redukcji substancji zanieczyszczających w procesie oczyszczania ścieków, a w przypadku ścieków przemysłowych – dopuszczalne ilości substancji zanieczyszczających, w szczególności ilości substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, wyrażone w jednostkach masy przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu oraz przewidywany sposób i efekt ich oczyszczania;
- 4) terminy pobierania i odprowadzania wody oraz wprowadzania ścieków dla zakładów charakteryzujących się okresową lub zmienną sezonowo działalnością, z wyszczególnieniem parametrów korzystania z wód w zróżnicowanych okresach działalności zakładu;
- 5) ilość, stan i skład ścieków wykorzystywanych rolniczo, roczne wielkości dawek polewowych i terminy ich stosowania, numery i powierzchnie nawożonych działek;

Art. 403. 2. c.d.

- 6) sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości pobieranej wody w stanie pierwotnym;
- 7) termin rozpoczęcia, sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych albo wykorzystywanych rolniczo;
- 8) miejsce poboru próbek ścieków;
- 9) prowadzenie okresowych pomiarów wydajności i poziomu zwierciadła wody w studni;
- 10) sposób gospodarowania wodą, w tym charakterystyczne rzędne piętrzenia wraz z terminami i warunkami ich utrzymywania oraz przepływy;
- 11) wielkość przepływu nienaruszalnego, ograniczenia wynikające z konieczności jego zachowania oraz sposób odczytywania jego wartości w miejscu korzystania z wód;
- 12) opis urządzenia wodnego, w tym podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie, i warunki jego wykonania oraz jego lokalizację za pomocą informacji o nazwie lub numerze obrębu ewidencyjnego z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz współrzędnych;
- 13) tryb pracy elektrowni wodnej oraz jej parametry: Q_{inst} , h_{inst} , N_{inst} ;

Art. 403. 2. c.d.

- 14) sposób postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności lub awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym dopuszczalnym czasem trwania tych warunków;
- 15) sposób postępowania w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych;
- 16) przedsięwzięcia i działania niezbędne dla spełnienia warunków, o których mowa w art. 68, jeżeli te mają zastosowanie (*łagodzące skutki negatywnego oddziaływania*);
- 17) powierzchnię całkowitą nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m², w tym powierzchnię objętą robotami lub obiektami budowlanymi oraz powierzchnię biologicznie czynną;
- 18) opis robót lub obiektów budowlanych mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej;
- 19) pojemność naturalnej retencji terenowej wyrażoną w m³ na rok;
- 20) ilość wód opadowych i roztopowych oraz średnią ilość wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych wyrażoną w m³/rok.

Art. 403. 6. Jeżeli jest to konieczne dla szczegółowego określenia warunków i zakresu korzystania z wód,... w pozwoleniu wodnoprawnym można dodatkowo ustalić obowiązek:

1) prowadzenia pomiarów jakości wód podziemnych oraz śródlądowych wód płynących poniżej i powyżej miejsca zrzutu ścieków z określeniem częstotliwości i metod tych pomiarów;

2) wykonania robót lub uczestniczenia w kosztach projektowania, wykonywania lub utrzymania urządzeń wodnych stosownie do odnoszonych lub prognozowanych korzyści;

3) wykonania robót lub uczestniczenia w kosztach utrzymania wód stosownie do wzrostu tych kosztów w związku z wykonywaniem tego pozwolenia;

4) odtworzenia retencji przez budowę służących do tego celu urządzeń wodnych lub realizację innych przedsięwzięć, jeżeli w związku z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego nastąpi zmniejszenie naturalnej lub sztucznej retencji wód śródlądowych;

5) podjęcia działań służących poprawie stanu zasobów ryb lub uczestniczenia w kosztach zarybiania wód powierzchniowych, jeżeli w związku z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego nastąpi zmniejszenie populacji ryb lub utrudnienie ich migracji;

7. Dla pozwoleń wodnoprawnych wydawanych na cele chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych wartość niezbędnego do zachowania przepływu nienaruszalnego ustala się w wysokości 50% SNQ.

8. W przypadku dokonywania poboru zwrotnego można zmniejszyć niezbędny do zachowania przepływ nienaruszalny o 50% SNQ.

Art. 400. 1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się w drodze decyzji na czas określony, nie dłuższy niż 30 lat, liczony od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

2. Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi wydaje się na okres nie dłuższy niż 10 lat, liczony od dnia ...

3. Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do wód lub do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego wydaje się na okres nie dłuższy niż 4 lata, liczony od dnia...

4. Prawa i obowiązki określone w pozwoleniu wodnoprawnym na wprowadzenie ścieków do wód lub do ziemi i odprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych obowiązują od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu wodnoprawnym stała się ostateczna, chyba że w pozwoleniu wodnoprawnym została określona inna data, od której obowiązuje to pozwolenie.

5. Pozwolenie wodnoprawne na wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu wydaje się na okres nie dłuższy niż 5 lat, liczony ...

6. Obowiązek ustalenia okresu, na jaki wydaje się pozwolenie wodnoprawne, nie dotyczy pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych, na regulację wód oraz na wykonywanie robót lub obiektów budowlanych mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej.

Art. 393. 1. Jeżeli o wydanie pozwolenia wodnoprawnego ubiega się kilka zakładów, których działalność wzajemnie się wyklucza z powodu stanu zasobów wodnych, pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego mają zakłady, które będą pobierać wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, następnie zakłady, których korzystanie z wód przyczyni się do zwiększenia naturalnej lub sztucznej retencji wód lub poprawy stosunków biologicznych w środowisku wodnym, a w dalszej kolejności właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni innych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej.

2. Jeżeli jednym z zakładów ubiegających się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest **właściciel urządzenia wodnego** koniecznego do realizacji tego pozwolenia, pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia przysługuje temu zakładowi.

3. Pierwszeństwo przysługuje także **zakładowi wskazanemu przez właściciela urządzenia wodnego**, o ile o pozwolenie wodnoprawne nie ubiegają się zakłady wymienione w ust. 1.

4. Pozwolenie wodnoprawne **nie rodzi praw do nieruchomości i urządzeń wodnych koniecznych do jego realizacji oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich** przysługujących wobec tych nieruchomości i urządzeń. Informację tej treści zamieszcza się w pozwoleniu wodnoprawnym.

5. Wnioskodawcy, który nie uzyskał praw do nieruchomości lub urządzeń koniecznych do realizacji pozwolenia wodnoprawnego, nie przysługuje roszczenie o zwrot nakładów poniesionych w związku z otrzymaniem pozwolenia.

Art. 396.1. Pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać:

- 1) ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z wyłączeniem okoliczności, o których mowa w art. 66;
- 2) ustaleń planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych;
- 3) ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 4) ustaleń planu przeciwdziałania skutkom suszy;
- 5) ustaleń programu ochrony wód morskich;
- 6) ustaleń krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;
- 7) ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 8) wymagań ochrony zdrowia ludzi, środowiska, ochrony przyrody i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikających z przepisów ustawy oraz przepisów odrębnych.

2. W przypadku gdy została wydana ocena wodnoprawna, nie ocenia się zgodności pozwolenia wodnoprawnego z ustaleniami planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Art. 399. 1. Wydania pozwolenia wodnoprawnego odmawia się, jeżeli:

1) projektowany sposób korzystania z wód narusza ustalenia dokumentów, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 1–7, lub nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 8;

2) projektowany sposób korzystania z wód dla celów energetyki wodnej nie zapewni wykorzystania potencjału hydroenergetycznego w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony.

2. Wydania pozwolenia wodnoprawnego odmawia się, jeżeli zakład planujący korzystanie z wód lub wykonanie urządzeń wodnych albo inne działania wymagające pozwolenia wodnoprawnego **nie wywiązuje się z wynikających z dotychczas wydanych pozwoleń wodnoprawnych obowiązków.**

Art. 410. 1. Jeżeli w związku z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego nastąpiło **naruszenie interesów osób trzecich**, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, mając na uwadze, że korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od wód zależnych, marnotrawstwa wody lub energii wody, a także nie może wyrządzać szkód, może, w drodze decyzji, nałożyć na zakład posiadający pozwolenie wodnoprawne obowiązek:

1) wykonania ekspertyzy,

2) opracowania lub zaktualizowania instrukcji gospodarowania wodą

– i przedstawienia ich temu organowi, w terminie określonym w tej decyzji.

2. Jeżeli zmiana pozwolenia wodnoprawnego polegająca na ograniczeniu zakresu korzystania z wód lub w zakresie, o którym mowa w art. 403 ust. 1–6, jest uzasadniona treścią ekspertyzy lub wynika z instrukcji gospodarowania wodą, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych może, bez odszkodowania, zmienić pozwolenie wodnoprawne.

Art. 411. 1. Następca prawny zakładu, który uzyskał pozwolenie wodnoprawne, przejmuje prawa i obowiązki wynikające z tego pozwolenia.

2. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych potwierdza, w drodze decyzji, przejęcie przez następcę prawnego praw i obowiązków wynikających z tego pozwolenia.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 2, wydaje się na wniosek następcy prawnego.

Art. 411a. 1. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, który wydał pozwolenie wodnoprawne, jest obowiązany, za zgodą strony, na której rzecz wydano pozwolenie wodnoprawne, **do przeniesienia pozwolenia wodnoprawnego** na rzecz innego podmiotu, jeżeli ten podmiot przyjmuje wszystkie warunki określone w tym pozwoleniu wodnoprawnym.

2. Przeniesienie pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji.

3. Stronami postępowania o przeniesienie pozwolenia wodnoprawnego są podmiot, na którego rzecz wydano pozwolenie wodnoprawne, oraz podmiot zainteresowany nabyciem praw i obowiązków wynikających z tego pozwolenia wodnoprawnego.

4. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek podmiotu, na rzecz którego przenoszone jest pozwolenie wodnoprawne.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się oświadczenie podmiotu, na rzecz którego przenoszone jest pozwolenie wodnoprawne, o przyjęciu wszystkich warunków określonych w tym pozwoleniu wodnoprawnym.

6. Przeniesienia pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w ust. 4, odmawia się, jeżeli podmiot, na który ma nastąpić to przeniesienie, nie wywiązuje się z obowiązków wynikających z:

- 1) dotychczas wydanych na jego rzecz pozwoleń wodnoprawnych albo
- 2) przeniesionych na jego rzecz pozwoleń wodnoprawnych.

Art. 412. 1. Zakład zamierzający prowadzić działalność wymagającą pozwolenia wodnoprawnego, może się ubiegać o **przrzeczenie wydania pozwolenia wodnoprawnego**.

2. Przrzeczenia, może udzielić, w drodze decyzji, organ właściwy w sprawie zgód wodnoprawnych.

3. W postępowaniu o udzielenie przrzeczenia stosuje się przepisy art. 389–393 oraz art. 395–411.

3a. Jeżeli przedmiotem wniosku o udzielenie przrzeczenia wydania pozwolenia wodnoprawnego są usługi wodne lub korzystanie z wód związane z urządzeniem wodnym, które nie zostało wykonane do dnia złożenia takiego wniosku, wniosek o udzielenie takiego przrzeczenia może zostać złożony nie wcześniej niż z dniem złożenia wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie tego urządzenia wodnego albo wniosku o udzielenie przrzeczenia wydania takiego pozwolenia wodnoprawnego.

5. W okresie ważności przrzeczenia, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy w sprawie zgód wodnoprawnych nie może odmówić wydania pozwolenia wodnoprawnego, chyba że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 399.

6. W przypadkach innych niż określone w art. 393 ust. 1–3, od dnia złożenia wniosku o udzielenie przrzeczenia wydania pozwolenia wodnoprawnego, nie wydaje się pozwolenia wodnoprawnego dla innego zakładu ani nie udziela się przrzeczenia wydania pozwolenia wodnoprawnego dla innego zakładu w zakresie objętym tym wnioskiem.

Art. 414. 1. Pozwolenie wodnoprawne wygasa, jeżeli:

- 1) upłynął okres, na który było wydane;
- 2) zakład zrzekł się pozwolenia wodnoprawnego;
- 3) zakład nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 3 lat od dnia, w którym pozwolenie wodnoprawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne;
- 4) inwestor w ramach realizacji przedsięwzięcia w zakresie dróg publicznych, linii kolejowych, linii przesyłowych, lotnisk lub lądowisk nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 6 lat od dnia, w którym pozwolenie wodnoprawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne.

2. Pozwolenia wodnoprawne, nie wygasają, jeżeli zakład w terminie 90 dni przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, złoży wniosek o ustalenie kolejnego okresu obowiązywania tych pozwoleń.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się operat, na podstawie którego wydano dotychczasowe pozwolenie wodnoprawne, oraz oświadczenie, że zawarte w nim informacje zachowały aktualność.

4. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest niekompletny, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych wzywa do jego uzupełnienia w terminie 14 dni.

5. W przypadku braku uzupełnienia, o którym mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek, o którym mowa w ust. 2, pozostawia się bez rozpatrzenia

Art. 414. c.d.

6. W razie stwierdzenia, że informacje zawarte w operacie wodnoprawnym nie są aktualne lub zachodzą okoliczności do odmowy udzielenia pozwolenia, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, w drodze decyzji, odmawia przedłużenia okresu, *(gdy korzystanie z wód narusza ustalenia dokumentów, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 1-7, nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 8, wynikających z przepisów ustawy oraz przepisów odrębnych)*.

7. W razie stwierdzenia, że informacje zawarte w operacie wodnoprawnym są aktualne lub nie zachodzą okoliczności do odmowy, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych ustala, w drodze decyzji, kolejny okres obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego, nie dłuższy niż 20 lat, *(zróżnicowany tak jak przy udzielaniu pozwolenia wodnoprawnego)* – liczony od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

8. Do postępowań, o których mowa w ust. 2, przepisy dotyczące stron postępowania stosuje się odpowiednio.

9. Terminy, dla pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych mogą zostać przedłużone, w drodze decyzji, na okres nie dłuższy niż 3 lata, jeżeli wnioskodawca przed wygaśnięciem pozwolenia wodnoprawnego wystąpi z wnioskiem do organu właściwego w sprawach pozwoleń wodnoprawnych oraz jeżeli nie będzie to sprzeczne z przepisami art. 396 i nie będzie wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko lub na obszar Natura 2000.

Art. 415. Pozwolenie wodnoprawne można cofnąć lub ograniczyć bez odszkodowania, jeżeli:

1) zakład zmienia cel i zakres korzystania z wód lub warunki wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym;

2) urządzenia wodne wykonane zostały niezgodnie z warunkami ustalonymi w pozwoleniu wodnoprawnym lub nie są należycie utrzymywane;

3) zakład nie realizuje obowiązków wobec innych zakładów posiadających pozwolenie wodnoprawne, uprawnionych do rybactwa, oraz osób narażonych na szkody albo nie realizuje przedsięwzięć ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym;

4) zasoby wód podziemnych uległy zmniejszeniu w sposób naturalny;

5) zakład nie rozpoczął w terminie korzystania z uprawnień wynikających z pozwolenia wodnoprawnego innych niż określone w art. 414 ust. 1 pkt 3 lub nie korzystał z tych uprawnień przez okres co najmniej 2 lat;

6) nastąpiła zmiana przepisów wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 (*ściekowych*);

7) nastąpiło zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych i jest to uzasadnione danymi z monitoringu wód oraz wynikami dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych;

8) nie wykonano lub nie przedłożono analizy ryzyka, jeżeli taka analiza była wymagana.

Art. 416. 1. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych dokonuje przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata.

Art. 418. 1. Stwierdzenie wygaśnięcia, cofnięcie lub ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego następuje, w drodze decyzji, wydanej z urzędu lub na wniosek.

2. Nie wydaje się decyzji stwierdzającej wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego w przypadku upływu terminu, na który pozwolenie zostało wydane.

3. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych po stwierdzeniu wygaśnięcia, cofnięciu lub ograniczeniu pozwolenia wodnoprawnego, w drodze decyzji:

1) nakłada obowiązek usunięcia negatywnych skutków w środowisku wynikających z wykonywania pozwolenia wodnoprawnego lub powstałych w wyniku działalności prowadzonej niezgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu wodnoprawnym,

2) nakłada obowiązki niezbędne do kształtowania zasobów wodnych
– a także określa zakres i termin wykonania tych obowiązków.

Art. 419.1. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych po wygaśnięciu pozwolenia wodnoprawnego lub jego cofnięciu nakłada na zakład, w drodze decyzji, obowiązek usunięcia urządzeń wodnych, które zostały wykonane lub były użytkowane na podstawie tego pozwolenia, określając termin wykonania tego obowiązku.

2. W przypadku wygaśnięcia lub cofnięcia pozwolenia wodnoprawnego urządzenia wodne lub ich części, których pozostawienie jest niezbędne do kształtowania zasobów wodnych, przechodzą, bez odszkodowania, na własność właściciela wód, chyba że właściciel urządzenia wodnego, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym pozwolenie wygasło, decyzja o stwierdzeniu wygaśnięcia pozwolenia wodnoprawnego stała się ostateczna, lub decyzja o cofnięciu pozwolenia wodnoprawnego stała się ostateczna, rozporządzi prawem własności tego urządzenia.

3. Przejście urządzeń wodnych lub ich części, o których mowa w ust. 2, stwierdza wojewoda, w drodze decyzji, na wniosek właściciela wód.

Art. 420. Przepisu art. 419 ust. 2 nie stosuje się do stawów oraz gruntów, na których znajdują się urządzenia wodne.

Art. 421. Zgłoszenie wodnoprawne zawiera:

1) oznaczenie zakładu dokonującego zgłoszenia z podaniem jego siedziby i adresu;

2) określenie:

a) celu planowanych do wykonania czynności, robót lub urządzeń wodnych,

b) stanu prawnego nieruchomości, na której czynności, roboty lub urządzenia wodne będą wykonywane,

c) wykonywanych robót w sposób opisowy, podstawowych parametrów charakteryzujących planowane roboty oraz warunków ich wykonania,

d) lokalizacji czynności, robót lub urządzeń wodnych, z podaniem nazwy lub numeru obrębu ewidencyjnego z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz współrzędnymi,

e) planowanego terminu rozpoczęcia robót lub czynności

Art. 422. Do zgłoszenia wodnoprawnego dołącza się:

1) mapę sytuacyjno-wysokościową pobraną z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego z naniesionym schematem planowanych czynności, robót lub urządzeń wodnych i zasięgiem ich oddziaływania lub inną mapę uwierzytelnioną przez organ państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej;

2) odpowiednie szkice lub rysunki;

3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku – decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli są wymagane;

4) zgodę właściciela urządzenia wodnego, które jest niezbędne do wykonania planowanych czynności, robót lub urządzeń wodnych.

Art. 423. 1. Zgłoszenia wodnoprawnego należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia wykonywania czynności, robót lub urządzeń wodnych.

2. Do wykonywania czynności, robót lub urządzeń wodnych podlegających obowiązkowi zgłoszenia wodnoprawnego można przystąpić, jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu i nie później niż po upływie 3 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia. Dokonanie zgłoszenia wodnoprawnego nie zwalnia z obowiązku uzyskania uzgodnień i decyzji wymaganych na podstawie przepisów odrębnych.

3. Po upływie 3 lat od określonego w zgłoszeniu wodnoprawnym terminu rozpoczęcia czynności, robót lub urządzeń wodnych podlegających obowiązkowi zgłoszenia wodnoprawnego, zgłoszenie wodnoprawne staje się bezprzedmiotowe.

4. W przypadku konieczności uzupełnienia zgłoszenia wodnoprawnego organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych nakłada, w drodze postanowienia, na zgłaszającego obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów lub informacji, a w przypadku ich nieuzupełnienia – wnosi sprzeciw, w drodze decyzji.

Art. 423. c.d.

5. Organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych **wnosi sprzeciw**, jeżeli wykonywanie czynności, robót lub urządzeń wodnych, a także korzystanie z wód:

1) jest objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego;

2) narusza ustalenia dokumentów planistycznych nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 8, **lub narusza interesy osób trzecich, w tym właściciela wód**;

3) zagraża osiągnięciu celów środowiskowych.

6. Za dzień wniesienia sprzeciwu uznaje się dzień nadania decyzji w placówce pocztowej a w przypadku drogi elektronicznej – dzień wprowadzenia do systemu teleinformatycznego.

7. Nałożenie obowiązku przerywa bieg terminu, o którym mowa w ust. 2.

8. W przypadku zgłoszenia wodnoprawnego organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu zapewniającego jego obsługę, w terminie 7 dni od dnia:

1) doręczenia zgłoszenia – informację o dokonaniu zgłoszenia i jego zakresie;

2) wniesienia sprzeciwu – informację o dacie jego wniesienia;

3) upływu terminu – informację o braku wniesienia sprzeciwu.

Art. 423. c.d.

9. W przypadku gdy organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych nie wniósł sprzeciwu, na wniosek dokonującego zgłoszenia, wydaje zaświadczenie o niezgłoszeniu sprzeciwu.

10. Przyjęcie zgłoszenia może nastąpić przed upływem terminu wskazanego w ust. 2.

11. O przyjęciu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 10, organ zawiadamia wnioskodawcę oraz zamieszcza informację o przyjęciu zgłoszenia na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu zapewniającego jego obsługę w terminie 7 dni od dnia doręczenia wnioskodawcy zawiadomienia o braku sprzeciwu.

Art. 424.1. Organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych może ustalić, w drodze decyzji, wymagania w zakresie gospodarowania wodami dotyczące warunków wykonania urządzeń wodnych lub innych działań wymagających zgłoszenia, o ile jest to uzasadnione koniecznością ochrony wód lub środowiska.

2. Do w/w decyzji, przepisy art. 403 stosuje się odpowiednio.

3. Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji wszczyna się z urzędu.

Art. 424. c.d.

4. Jeżeli w związku z **dokonaniem zgłoszenia wodnoprawnego nastąpiło naruszenie interesów osób trzecich**, organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych, mając na uwadze, że korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od wód zależnych, marnotrawstwa wody lub energii wody, a także nie może wyrządzać szkód, może, w drodze decyzji, nałożyć na dokonującego zgłoszenia wodnoprawnego obowiązek wykonania ekspertyzy i przedstawienia jej temu organowi, w terminie określonym w tej decyzji.

5. Jeżeli jest to uzasadnione treścią ekspertyzy, organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych nakłada obowiązek wykonania urządzeń zapobiegających szkodom, a gdyby zaniechanie naruszenia interesów osób trzecich nie było możliwe w drodze wykonania urządzeń zapobiegających szkodom, może nałożyć obowiązek likwidacji urządzeń i robót wykonanych na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego lub obowiązek zaniechania korzystania z wód, prowadzonego na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego.

6. Nałożenie obowiązków, o których mowa w ust. 5 następuje w drodze decyzji, bez odszkodowania. W decyzji ustala się termin wykonania obowiązku.

Art. 425. 1. Uzyskanie **oceny wodnoprawnej** jest wymagane dla inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, w zakresie:

- 1) korzystania z usług wodnych;
- 2) długotrwałego obniżenia poziomu zwierciadła wody podziemnej;
- 3) piętrzenia wody podziemnej;
- 4) rekultywacji wód powierzchniowych lub wód podziemnych;
- 5) wprowadzania do śródlądowych wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów;
- 6) wykonania urządzeń wodnych;
- 7) regulacji wód, zabudowy potoków górskich oraz kształtowania nowych koryt cieków naturalnych;
- 8) zmiany ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód mającej wpływ na warunki przepływu wód;
- 9) robót i obiektów budowlanych mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej;
- 10) działań, o których mowa w art. 227 ust. 3.

Art. 425. c.d.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje inwestycji i działań, o których mowa w ust. 1, kierując się wpływem tych inwestycji i działań na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych.....

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie rodzajów inwestycji i działań, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej.

Art. 426. Ocenę wodnoprawną wydaje się, w drodze decyzji, na wniosek podmiotu planującego realizację inwestycji lub działania, o których mowa w art. 425.

Art. 427. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 426, zawiera:

- 1) charakterystykę planowanych inwestycji lub działań wraz z podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót;
- 2) mapę sytuacyjno-wysokościową.....;
- 3) opis wpływu planowanych inwestycji lub działań na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych.

Art. 428. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ocenę wodnoprawną zastępuje się decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.

Art. 431. Jeżeli ustalono, że planowana inwestycja lub działanie nie wpływa na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych wydaje ocenę wodnoprawną.

Art. 432. Jeżeli ustalono, że planowana inwestycja lub działanie wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych nakłada, w drodze postanowienia, obowiązek przedłożenia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 *(podejmowanie wszelkich działań łagodzących skutki, występuje nadrzędny interes publiczny, korzyści nie można osiągnąć przy zastosowaniu innych działań z uwagi na uwarunkowania techniczne lub nieproporcjonalnie wysokie koszty)*.

Art. 433. Dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych poddaje analizie.

Art. 434. 1. Jeżeli analiza, o której mowa w art. 433, potwierdzi spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych wydaje ocenę wodnoprawną.

2. Jeżeli analiza, o której mowa w art. 433, nie potwierdzi spełnienia warunków, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych odmawia, w drodze decyzji, wydania oceny wodnoprawnej.

Jak skutecznie ubiegać się o pozwolenie wodnoprawne

Art. 388. [Formy zgód wodnoprawnych; obowiązek uprzedniego wydania pozwolenia wodnoprawnego lub przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego]

1. Zgoda wodnoprawna jest udzielana przez:

- 1) wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- 2) przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego;
- 3) wydanie oceny wodnoprawnej;

2. Wydanie pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w art. 389 pkt 6-10 oraz art. 390 ust. 1 pkt 1, następuje przed uzyskaniem:

- 1) decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych - wydawanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane;

3. Wydanie pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w art. 389 pkt 6-10 oraz w art. 390 ust. 1 pkt 1, lub przyjęcie zgłoszenia wodnoprawnego następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

Art. 389. [Przypadki, w których wymagane jest pozwolenie wodnoprawne]

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na:

- 1) usługi wodne;
- 2) szczególne korzystanie z wód;
- 3) długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej;
- 4) rekultywację wód powierzchniowych lub wód podziemnych;
- 5) wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów;
- 6) wykonanie urządzeń wodnych;
- 8) zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wód;

Art. 390. [Przypadki, w których wymagane jest pozwolenie wodnoprawne]

1. Pozwolenie wodnoprawne jest wymagane również na:

- 1) lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:
 - a) nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
 - b) nowych obiektów budowlanych;

Art. 34. [Szczególne korzystanie z wód]

Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie z wód wykraczające poza powszechne korzystanie z wód oraz zwykłe korzystanie z wód, obejmujące:

2) użytkowanie wody znajdującej się w stawach i rowach;

Art. 35. [Zapewnienie dostępu do usług wodnych]

ust. 3. Usługi wodne obejmują:

1) pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych;

5) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych;

Art. 36. [Obowiązek stosowania przyrządów lub systemów pomiarowych do pomiaru ilości pobranych wód lub wprowadzanych ścieków]

1. Podmiot korzystający z usług wodnych dokonujący poboru wód powierzchniowych lub podziemnych w ramach usług wodnych jest obowiązany do stosowania przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar ilości pobranych wód.

Art. 394. [Budowy i czynności wymagające zgłoszenia wodnoprawnego]

1. Zgłoszenia wodnoprawnego wymaga:

6) prowadzenie robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany stanu wód podziemnych;

9) wykonanie stawów, które nie są napełniane w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi, lub wodami gruntowymi o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m od naturalnej powierzchni terenu, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na wykonanie stawu;

10) przebudowa rowu polegająca na wykonaniu przepustu lub innego przekroju zamkniętego na długości nie większej niż 10 m;

2. Jeżeli realizacja dwóch lub więcej przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 9 i 10, skutkuje przekroczeniem parametrów określonych dla tych przedsięwzięć, organ właściwy w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych orzeka, w drodze decyzji, o obowiązku uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

3. Dokonując zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 9 i 10, bierze się pod uwagę parametry skumulowane z innymi planowanymi, realizowanymi oraz zrealizowanymi przedsięwzięciami.

4. Jeżeli przedsięwzięcie obejmuje działania wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenia wodnoprawnego, wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenie wodnoprawne rozpatruje się w ramach jednego postępowania zakończonego wydaniem pozwolenia wodnoprawnego.

Art. 396. [Zgodność pozwolenia wodnoprawnego z innymi aktami]

1. Pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać:

- 1) ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z wyłączeniem okoliczności, o których mowa w art. 66;**
- 2) ustaleń planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych;**
- 3) ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym;**
- 4) ustaleń planu przeciwdziałania skutkom suszy;**
- 5) ustaleń programu ochrony wód morskich;**
- 6) ustaleń krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;**
- 7) ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;**
- 8) wymagań ochrony zdrowia ludzi, środowiska, ochrony przyrody i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikających z przepisów ustawy oraz przepisów odrębnych.**

Art. 16. [Definicje ustawowe]

40) poborze zwrotnym - rozumie się przez to pobór wód, po którym następuje odprowadzenie nieprzekształconych w ścieki wód w tej samej ilości;

61) ściekach - rozumie się przez to wprowadzane do wód lub do ziemi:

g) wody wykorzystane, odprowadzane **z obiektów chowu lub hodowli ryb albo innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej**, o ile produkcja tych ryb lub organizmów rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb albo tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego przekracza 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu;

65) urządzeniach wodnych – rozumie się przez to urządzenia lub budowle służące do korzystania z zasobów wodnych, w tym:

c) stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo

rekreacji,

h) urządzenia służące do chowu ryb lub innych organizmów wodnych w wodach powierzchniowych,

68) wodach podziemnych – rozumie się przez to wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią

ziemi w strefie nasycenia, w tym wody gruntowe pozostające w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem;

69) wodach opadowych lub roztopowych – rozumie się przez to wody będące skutkiem opadów atmosferycznych

Art. 85. [Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym]

- 1. W celu ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym wyznacza się rzeki lub odcinki rzek, jeziora oraz wody przejściowe i wody przybrzeżne o specjalnym znaczeniu dla tych gatunków zwierząt, stanowiące ich faktyczne lub potencjalne szlaki migracyjne, miejsca tarła lub miejsca odrostu, zwane dalej "obszarami przeznaczonymi do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym".**
- 2. W obszarach przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym zapewnia się efektywną migrację gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, w tym ryb dwuśrodowiskowych.**
- 3. W obszarach przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym Wody Polskie weryfikują wpływ istniejących urządzeń wodnych i udzielonych zgód wodnoprawnych mających negatywny wpływ na warunki bytowania i wędrówki gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym w celu przywrócenia swobodnego i bezpiecznego dostępu tych gatunków zwierząt do miejsc ich tarła i odrostu oraz zachowania i odtworzenia tych miejsc.**

Art. 275. [Ustalanie wysokości opłaty za pobór wód lub wprowadzanie ścieków]

3. Wysokość opłaty za usługi wodne za pobór wód powierzchniowych na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej zależy od powierzchni zalewanej, określonej w pozwoleniu wodnoprawnym.

5. Wysokość opłaty za usługi wodne za wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków z chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej zależy od wielkości produkcji ryb lub innych organizmów wodnych, wyprodukowanych w tych stawach.

Elementy pozwolenia wodnoprawnego (art. 403)

1. W pozwoleniu wodnoprawnym ustala się:

- cel projektowanych do wykonania urządzeń wodnych i innych robót,
- cel i zakres korzystania z wód,
- warunki wykonywania uprawnienia

oraz

- obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych

Odmowa wydania pozwolenia wodnoprawnego (art. 399)

1. Wydania pozwolenia wodnoprawnego odmawia się, jeżeli:

- 1) projektowany sposób korzystania z wód narusza ustalenia dokumentów, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 1-7, lub nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 8;
- 2) projektowany sposób korzystania z wód dla celów energetyki wodnej nie zapewni wykorzystania potencjału hydroenergetycznego w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony.

2. Wydania pozwolenia wodnoprawnego odmawia się, jeżeli zakład planujący korzystanie z wód lub wykonanie urządzeń wodnych albo inne działania wymagające pozwolenia wodnoprawnego nie wywiązuje się z wynikających z dotychczas wydanych pozwoleń wodnoprawnych obowiązków.

Czas obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego Art. 400.

1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się w drodze decyzji na czas określony, nie dłuższy niż 30 lat, liczony od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.
2. Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi wydaje się na okres nie dłuższy niż 10 lat, liczony od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.
7. Informację o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
8. Pozwolenia wodnoprawne wydaje się na podstawie operatu wodnoprawnego oraz zgromadzonych w toku postępowania dowodów, dokumentów i informacji.
9. Organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, w tym na rolnicze wykorzystanie ścieków, przekazuje właściwemu organowi Inspekcji Ochrony Środowiska kopie ostatecznej decyzji.
10. Do pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi stosuje się odpowiednio przepisy art. 187 oraz art. 188 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

Strony postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego

Art. 401

1. Stroną postępowania w sprawach dotyczących pozwoleń wodnoprawnych jest wnioskodawca oraz podmioty, na które będzie oddziaływać zamierzone korzystanie z wód, lub podmioty znajdujące się w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych.
3. Jeżeli liczba stron w postępowaniu w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego przekracza 10, do stron innych niż wnioskodawca stosuje się art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.
4. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego doręcza się wnioskodawcy na adres wskazany we wniosku oraz zawiadamia się pozostałe strony w drodze obwieszczeń, odpowiednio w urzędzie zapewniającym obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej albo siedzibie właściwej jednostki organizacyjnej Wód Polskich, a także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych urzędów starostwa powiatowego i urzędów gmin, właściwych ze względu na zakres korzystania z wód.
5. Adres zamieszkania albo siedziby stron innych niż wnioskodawca ustala się na podstawie ewidencji gruntów i budynków.
6. Doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków uważa się za dokonane.
7. W przypadku gdy w dniu wszczęcia postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego, ewidencja gruntów i budynków nie zawiera danych umożliwiających ustalenie stron postępowania lub w przypadku gdy dane te stały się nieaktualne na skutek śmierci jednej ze stron tego postępowania, nie stosuje się przepisów art. 97 § 1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.
8. Nieuregulowany stan prawny nieruchomości, o których mowa w art. 409 ust. 1 pkt 2 lit. e, lub brak danych w ewidencji gruntów i budynków pozwalających na ustalenie właściciela nieruchomości nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego, wydania i doręczenia decyzji wydawanych w tych sprawach oraz zawiadomień o ich wydaniu. Do zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego, innych czynnościach organu lub o wydaniu decyzji w sprawach dotyczących pozwolenia wodnoprawnego stosuje się przepisy art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.
9. Przez nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym rozumie się nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym w rozumieniu art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Przyrzeczenie wydania pozwolenia wodnoprawnego

Art. 412

1. Zakład zamierzający prowadzić działalność wymagającą pozwolenia wodnoprawnego, może się ubiegać o przyrzeczenie wydania pozwolenia wodnoprawnego.
2. Przyrzeczenia, o którym mowa w ust. 1, może udzielić, w drodze decyzji, organ właściwy w sprawie zgód wodnoprawnych.
3. W postępowaniu o udzielenie przyrzeczenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art 389–393 oraz art 395–411.
4. W decyzji, o której mowa w ust. 2, określa się okres ważności przyrzeczenia, o którym mowa w ust. 1, z tym, że ten okres nie może być krótszy niż rok.
5. W okresie ważności przyrzeczenia, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy w sprawie zgód wodnoprawnych nie może odmówić wydania pozwolenia wodnoprawnego, chyba że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 399 odmowa wydania pozwolenia wodnoprawnego.

Wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego

Art. 407

1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na wniosek.

2. Do wniosku dołącza się:

1) operat wodnoprawny z oznaczeniem daty jego wykonania, zwany dalej „operatem”, wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych;

2) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jest wymagana;

3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku – decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli są wymagane;

4) ocenę wodnoprawną, jeżeli jest wymagana.

3. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód powierzchniowych budowlą piętrzącą o wysokości piętrzenia powyżej 1 m oraz wyposażoną w urządzenia umożliwiające regulowanie przepływu lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów dołącza się projekt instrukcji gospodarowania wodą zawierający opis sposobu gospodarowania wodą i zaspokojenia potrzeb wszystkich użytkowników odnoszących korzyści z urządzeń wodnych, których dotyczy instrukcja, w ilości egzemplarzy uwzględniającej liczbę podmiotów korzystających z wód.

4. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych oraz na odwodnienie zakładu górniczego lub obiektu budowlanego dołącza się dokumentację hydrogeologiczną, jeżeli jest wymagana.

Operat wodnoprawny (art. 409)

Operat sporządza się pisemnie w formie opisowej i graficznej, a także na informatycznych nośnikach danych jako dokument tekstowy, a część graficzną operatu w postaci plików typu rastrowego (PDF) lub plików w formacie wektorowych danych przestrzennych, odwzorowanych w jednym z obowiązujących układów współrzędnych geodezyjnych

1. Część opisowa operatu, w dostosowaniu do rodzaju działalności, której dotyczy pozwolenie wodnoprawne, zawiera:
 - 1) oznaczenie zakładu ubiegającego się o wydanie pozwolenia, jego siedziby i adresu;
 - 2) wyszczególnienie:
 - a) celu i zakresu zamierzonego korzystania z wód,
 - b) celu i rodzaju planowanych do wykonania urządzeń wodnych lub robót,
 - c) rodzaju urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych,
 - d) rodzaju i zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych,
 - e) stanu prawnego nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków,
 - f) obowiązków ubiegającego się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego w stosunku do osób trzecich;
 - 3) opis urządzenia wodnego, w tym podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie i warunki jego wykonania, oraz jego lokalizację za pomocą informacji o nazwie lub numerze obrębu ewidencyjnego z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz współrzędnych;

- 4) charakterystykę wód objętych pozwoleniem wodnoprawnym;
- 5) charakterystykę odbiornika ścieków lub wód opadowych lub roztopowych objętego pozwoleniem wodnoprawnym;
- 6) ustalenia wynikające z:
 - a) planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
 - b) planu zarządzania ryzykiem powodziowym,
 - c) planu przeciwdziałania skutkom suszy,
 - d) programu ochrony wód morskich,
 - e) krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
 - f) planu lub programu rozwoju śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym;
- 7) określenie wpływu planowanych do wykonania urządzeń wodnych lub korzystania z wód na wody powierzchniowe oraz wody podziemne, w szczególności na stan tych wód i realizację celów środowiskowych dla nich określonych;
- 8) wielkość przepływu nienaruszalnego, sposób jego obliczania oraz odczytywania jego wartości w miejscu korzystania z wód;
- 9) wielkość średniego niskiego przepływu z wielolecia (SNQ) lub zasobu wód podziemnych;
- 10) planowany okres rozruchu, sposób postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności lub awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia wodnoprawnego, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym, dopuszczalnym czasem ich trwania;
- 11) informację o formach ochrony przyrody utworzonych lub ustanowionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, występujących w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

2. Część graficzna operatu zawiera:

- 1) plan urządzeń wodnych i zasięg oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, wraz z ich powierzchnią, naniesiony na mapę sytuacyjno-wysokościową terenu, z oznaczeniem nieruchomości;**
- 2) zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń wodnych oraz koryt wód płynących w zasięgu oddziaływania tych urządzeń;**
- 3) schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych;**
- 4) schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych**

- na pobór wód,
- na wprowadzanie ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych,
- na rolnicze wykorzystanie ścieków,
- na odprowadzanie do wód - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast,
- na wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej.

3. Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne na pobór wód, oprócz danych, o których mowa w ust. 1 i 2, zawiera:

- 1) ilość pobieranej wody, w tym dla wód powierzchniowych maksymalną ilość m^3 na sekundę, średnią ilość m^3 na dobę, maksymalną ilość m^3 na godzinę oraz dopuszczalną ilość m^3 na rok, a dla wód podziemnych maksymalną ilość m^3 na sekundę, średnią ilość m^3 na dobę oraz dopuszczalną ilość m^3 na rok;
- 2) opis techniczny urządzeń służących do poboru wód, w tym ich maksymalną techniczną wydajność oraz przewidywany czas ich wykorzystywania;
- 3) określenie rodzajów urządzeń służących do pomiaru poboru wód;
- 4) określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz pobieranej wody;
- 5) terminy pobierania wody dla zakładów, których działalność cechuje się sezonową zmiennością;
- 6) sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości pobieranych wód w stanie pierwotnym;
- 7) sposób postępowania w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych;
- 8) informację o sposobie prowadzenia okresowych pomiarów wydajności i poziomu zwierciadła wody w studni;
- 9) określenie celów lub potrzeb, o których mowa w art. 272 ust. 13, na które odbiorca wód przeznacza pobrane przez zakład w ramach usług wodnych wody podziemne lub powierzchniowe.

Wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego

Art. 414

1. Pozwolenie wodnoprawne wygasa, jeżeli:

1) upłynął okres, na który było wydane;

2) zakład zrzekł się pozwolenia wodnoprawnego;

3) zakład nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 3 lat od dnia, w którym pozwolenie wodnoprawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne;

2. Pozwolenia wodnoprawne, o których mowa w art. 389 pkt 1–3, nie wygasają, jeżeli zakład w terminie 90 dni przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, złoży wniosek o ustalenie kolejnego okresu obowiązywania tych pozwoleń.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się operat, na podstawie którego wydano dotychczasowe pozwolenie wodnoprawne, oraz oświadczenie, że zawarte w nim informacje zachowały aktualność.

4. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest niekompletny, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych wzywa do jego uzupełnienia w terminie 14 dni.

5. W przypadku braku uzupełnienia, o którym mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek, o którym mowa w ust. 2, pozostawia się bez rozpatrzenia.

6. W razie stwierdzenia, że informacje zawarte w operacie wodnoprawnym, o którym mowa w ust. 3, nie są aktualne lub zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 399 ust. 1, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, w drodze decyzji, odmawia przedłużenia okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

- <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/wzor-wniosku-o-wydanie-pozwolenia-wodnoprawnego>

Procedura wydawania pozwoleń wodnoprawnych

- I. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na wniosek (por. art. 407 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne);
- II. Zgodnie z art. 407 ust. 2 ustawy Prawo wodne do wniosku dołącza się operat wodnoprawny z oznaczeniem daty jego wykonania, zwany dalej "operatem", wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych i pozostałymi wymaganymi załącznikami.
- III. Jeżeli wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego zawiera braki formalne, a więc np. nie zawiera wymaganych ww. załączników, to organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, zgodnie z art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), wzywa wnoszącego do usunięcia tych braków w wyznaczonym terminie, **nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Często ten proces trwa dłużej, ponieważ Wnioskodawca nie jest w stanie uzupełnić braków w krótkim terminie. Stąd często duże odstępy czasowe pomiędzy złożeniem wniosku i wszczęciem postępowania.**
- IV. O wszczęciu postępowania w sprawie udzielenia pozwolenia, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, należy zawiadomić wszystkie strony, w tym także wnioskujący zakład. Zgodnie z art. 401 ust. 1 ustawy Prawo wodne stronami w sprawach dotyczących pozwoleń wodnoprawnych jest wnioskodawca oraz podmioty, na które będzie oddziaływać zamierzone korzystanie z wód, lub podmioty znajdujące się w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

Procedura wydawania pozwoleń wodnoprawnych

V. Pozwolenia wodnoprawne wydaje się na podstawie operatu wodnoprawnego oraz zgromadzonych w toku postępowania dowodów, dokumentów i informacji.

VI. Wydawane przez organy PGW WP pozwolenia wodnoprawne dotyczą udzielenia uprawnienia do korzystania z wód.

VII. W pozwoleniu wodnoprawnym ustala się cel projektowanych do wykonania urządzeń wodnych i innych robót, cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnienia oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, w szczególności: obowiązki wobec innych zakładów posiadających pozwolenie wodnoprawne lub uprawnionych do rybactwa, narażonych na szkody w związku z wykonywaniem tego pozwolenia wodnoprawnego; obowiązek wykonania urządzeń zapobiegających szkodom lub zmniejszających negatywne skutki wykonywania tego pozwolenia wodnoprawnego; niezbędne przedsięwzięcia ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko.

Procedura wydawania pozwoleń wodnoprawnych

VIII Rozpatrując wniosek o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego, w przypadku spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek wydania pozwolenia wodnoprawnego, organ ma obowiązek wydania wnioskowanego pozwolenia. Odmowa udzielenia pozwolenia wodnoprawnego następuje, gdy ujawnione zostaną okoliczności określone w art. 399 Prawa wodnego, tj. wówczas, gdy:

- 1) projektowany sposób korzystania z wód narusza ustalenia dokumentów, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 1-7, tj.: plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z wyłączeniem okoliczności, o których mowa w art. 66; plany ochrony i plany zadań ochronnych dla obszarów chronionych; plan zarządzania ryzykiem powodziowym; plan przeciwdziałania skutkom suszy; program ochrony wód morskich; krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych; miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, lub nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 8, tj. wymagań ochrony zdrowia ludzi, środowiska, ochrony przyrody i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikających z przepisów ustawy oraz przepisów odrębnych (art. 399 ust. 1 pkt 1 Prawa wodnego);
- 2) zakład planujący korzystanie z wód lub wykonanie urządzeń wodnych albo inne działania wymagające pozwolenia wodnoprawnego nie wywiązuje się z wynikających z dotychczas wydanych pozwoleń wodnoprawnych obowiązków (art. 399 ust. 2 Prawa wodnego).

IX. Zgodnie z art. 304 Prawa wodnego podmioty korzystające z usług wodnych są obowiązane do przekazywania wyników prowadzonych pomiarów ilości pobieranych wód i ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, w zakresie określonym w pozwoleniu wodnoprawnym albo pozwoleniu zintegrowanym:

- do organu właściwego w sprawach pozwoleń wodnoprawnych albo organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego (w terminie do dnia 1 marca każdego roku za rok poprzedni);
- do właściwego organu Inspekcji Ochrony Środowiska

X. Kontrola gospodarowania wodami odbywa się w zakresie przestrzegania warunków ustalonych w pozwoleniach wodnoprawnych.

Dziękuję za uwagę

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Dziękuję za uwagę

Departament Usług Wodnych KZGW

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

